

Zbirka Narodnih pesmi.

—>+•+<—
Vse za dom in za Cesarja,
Za Cesarja blago, kri!
Živi Cesar, domovina,
Večna bode Avstrija!

II. Snopič.

—~*~—
Cena 10 kr.
—~*~—

Maribor 1891.

Tisk in zaloga tiskarne sv. Cirila.

138201

138201

2509/1955

1. Cesarska pesem.

Bog ohrani, Bog obvari
Nam Cesarja, Avstrijo!
Modro da nam gospodari
S svete vere pomočjo!
Branimo Mu krono dedno
Zoper vse sovražnike:
S habsburškim bo tronom vedno
Sreča trdna Avstrije.

Za dolžnost in za pravico
Vsak pošteno, zvesto stoj;
Če bo treba, pa desnico
S srčnim upom dvigni v boj!
Naša vojska iz viharja
Prišla še brez slave ni:
Vse za dom in za Cesarja,
Za Cesarja blago, kri!

Meč vojščaka naj varuje,
Kar si pridnost zadobi;
Bistri dub pak premaguje
Z umetnijo, znanostmi!
Slava naj deželi klije,
Blagor bod' pri nas domá:
Vsa, kar solnee je obsije,
Cveti mirna Avstrija!

Trdno dajmo se skleniti:
Sloga pravo moč rodi;
Vse lahkó nam bo storiti,
Ako združimo moči.
Brate vodi vez jedina
Nas do cilja jednega:
Živi Cesar, domovina,
Večna bode Avstrija!

In s Cesarjem zaročnica;
Jedne misli in krvi,
Vlada milo Cesarica,
Polna dušne žlahtnosti.
Kar se more v srečo šteti,
Večni Bog naj podeli:
Franc Jožefu, Lizabeti,
Celi hiši habsburški!

2. Slovenska dežela.

Jaz vem za deželo, prelepo slovi,
Vsak, kdor jo pozna, jo visoko časti;
Slovensko deželo v mislih imam,
Nikol' je zadosti prehvalit' ne znam.
Zatorej, zatorej resnično povem:
Slovenski deželi jednake ne vém!

V tej lepi deželi jaz mirno živim,
Pošteno s prijatelji se veselim;
Pošteno veselje povsod je doma,
Slovenci povsod so vesel'ga srca.
Zatorej. . . .

V tej lepi deželi prijatle imam,
Od lica in srca jih dobro poznam,
Njih srce je čisto prav kakor zlató,
Prijatelja svoj'ga pozab'lo ne bó.
Zatorej. . . .

V trgatvi slovenski v jeseni sem bil,
Vsak dan se pri drugih ljudeh veselil;
Veselja jeseni pozabil ne bom,
V jeseni Sloven'ja veselja je dom.
Zatorej. . . .

In moram svoj kruhek iskati drugod,
V slovenski deželi ga najdem povsod;
Navadil povsod se bom hitro ljudi,
Saj so mi Slovenci prijatelji vsi.
Zatorej

In pridem kedaj še sem k vam spet
nazaj
Pogledati, kako godi se vam kaj;
Zaupam, da boste prijetli mi še,
Da ni še nobeden pozabil na me.
Zatorej

3. Ljubezen do domovine.

Tiha luna jasno sije,
Duh moj misli na svoj dom;
Sree zanjga strastno bije,
Bog ve, kdaj ga videl bom;
Vmes so hribi in doline,
Vmes šumenje bistrih rek,
Daleč, daleč so planine,
Daleč Save je iztek!

Oh premla domovina,
Ljubi moj slovenski kraj!
Kjer je zibel moja tekla,
Bod' gomila moja kdaj!
Za te ljubav v srci dije,
Te osrečiti želi,
Sree zvesto tebi bije,
Teb' kipe izdihljeji.

Kje so znanci in tovarši?
Tu ne vidi jih oko.
Kje priyatli so in starši,
Ki ljubili me gorko?
Daleč iz dežele tuje
Vam v naročje hrepenim,
Sree v meni ne miruje,
Vas še videti želim.

D. Jenko.

4. Mili kraj.

Domovina mili kraj!
Kjer visoke so gore,
Kjer zelene so planine,
Mile trate in doline,
Cerkve bele kjer stoje,
Domovina mili kraj!

Domovina mili kraj!
Kjer se rož'ce sevitajo,
Bistre vode kjer tečejo,
Drobne ptičice pojejo,
Kjer preljubi moji so,
Domovina mili kraj!

Domovina mili kraj!
Kjer sem ležal v zibelki;
Kjer sem mam'ci v oko gledal,
Kjer sem prve vence spletal,
Kjer sem vžival zlate dni.
Domovina mili kraj!

5. Spomin na dom.

Iz stolpa sem mi zvon doni,
Ko vlega mrak se po vasi,
Le doni zvon iz temnih lin.
Le vzbujaj mi na dom spomin.
Le zvoni mi tako glasan.
In milo poj čez tujo, tujo plan;
Da si srce mi trga jad,
Zvonenje tvoje slušam, slušam rad.

Pri glasih teh zazdi se mi,
Da v daljni svoji sem vasi,
Ker mi ni tuj noben obraz,
Pozna me vsak, vsakega jaz.
Zato pa zvon le doni mi,
Na tuji zemlji doni, doni mi;
Ti zvon večerni zvon iz lin,
Le vzbujaj mi na dom, na dom spomin.

6. Moj dom.

V dolinci prijetni je ljubi moj dom,
Nikoli od njega podal se ne bom;
Pod lipo domačo najraje sedim,
V domačem veselji dovoljno živim.
Tra la la la la la, tra la la la la la
Tra la, tra la, tra la la la la la;
Pod lipo domačo najraje sedim,
V domačem veselji dovoljno živim.

Le išči si sreče, prijatelj drugej,
Alj misliš dobiti na tujem je kdej?
Veliko mars'kteri je hodil po svet',
Potem se v domovje obrnil je spet.

Domače cvetice najzajšše eveto,
In tički domači najlepše pojo;
Prijatli domači so mi'ga srca,
Ljubezen, zvestoba le biva doma.

Doma preživeti si dneve želim,
Umreti se tudi doma ne bojim;
V domači mogili se spava sladko,
Mi bratje, sestrice rahljajo zemljo.

A. Praprotnik.

7. Ljubezen domovine.

Kdor ima sree,
Zna za dom solze,
Za Slovenske domovine raj.
Za njo rad živi,
Za njo brepeni,
Njo, le njo bo ljubil vekomaj.

Čvrst Slovencev rod
Čist prebiva tod;
Oj prijaznost čista tu evete,
Vsak prijatla ima
Zvest objema ga,
To navada stara tukaj je.

Od snežnih planin
Do trtic dolin
Mile pesmi se povsod pojó;
Sloven'c je rad vesel,
Kaj, da bi ne pel!
Njemu pesmi iz srea tekò.

Potočnik.

8. Želja po domovini.

Še enkrat v mojem življenju
Rad bi šel v slovenski kraj
V mojo drago domovino,
Oj, mili moj zemeljski raj!
[: Tam, kjer žlahtne so gorice
Veselo dekleta pevajo ::]
[[: Tamkaj, tamkaj, tamkaj, tamkaj.
Tamkaj je moj'ga srea raj ! :]]

Še enkrat v domače kraje
Rad bi šel na rojstni dom;
Tam bom videl starše blage
Tam objel prijat'ljc bom.
[: Tam, kjer žlahtne itd. :]

Tam prebiva rod slovenski,
Navade stare tamkaj so,
Lepše sije solnce meni
Pesmi pesem kličejo!
[: Tam, kjer žlahitne itd. :]

— Jos. Stuhar.

9. Domovina.

Oj dolina domovina!
Želja mojega sreča;
Ptuj'c žaluje in vzdihuje,
Kdaj pa zopet bom doma?

Tu okoli nič po volji
Če tud' dobro, za me ne;
Moje želje in veselje
Domovina ti si le.

Srce peče, zmirom reče:
Kdaj pa greva spet domo?
Vedno joka ino stoka,
Od žalosti poč'lo bo.

Pa največa moja sreča
Bo, kdaj v večnosti že bom,
Ptuj'c na sveti moram živeti,
Le v nebesih je naš dom!

10. Slovenski junak.

Čuj! junaški Slave sin,
Trojent in bobnja glas ledin,
Vzemi si vojašk obleč
V brzno roko ojster meč.

Glej sovražnik gre nad nas,
Naj njegov te ne plaši glas,
Srčno se poskusi ž njim,
To videt željno poželim.

Bran' cesarja, vero, dom,
Pogumno z mečem, oklepom,
Bran' očeta serega
In mater srea milega.

Brezorožnih vsmili se,
Njih joč in krič naj gane te,
Brani njih nedolžno kri,
Za brambo vsaj poklican si.

Kot pečina trdno stoj,
In topov groma se ne boj,
Da bo slaven tvoj premag,
Vsaj le slovenski si vojščak.

Na pobeg se ne poda,
Kdor kri slovensko v žilah 'ma,
Brani svoj'ga roda čast,
V sovražno se ne da oblast.

Le melikužni plah beži,
Pusti svoj dom sovražniki,
Boja kdor ogiblje se,
Nevreden sin dežele je.

Janževca spij kupico
Domačega še za slovo,
In potem naj te budi
Angelj božji k srčnosti.

Če sovražnik te obda,
Zaupaj močno na Boga,
On te var'val gotovo
Z nevidno močno roko bo.

Sladko boš počival se,
Ker vroči boj dokončan je.
In se vrnil boš domo
V hišo spet očetovo.

Kedar prideš spet nazaj
V preljubi naš slovenski kraj,
Mladi, stari bodo vsi
Veselo te pozdravljali.

Zopet vid'li bomo se,
Objemovali srčno te,
Vel'ka bo veselica
Na čast se tebi služila.

J. Eilec.

11. Pobratimija.

Naj čuje zemlja in nebo,
Kar dan's pobratimi pojo!
Naj se od ust do ust razlega,
Kar tu med nami vsak prisega:
Da srce zvesto, kakor zdaj,
Ostalo bode vekomaj.
Bode vekomaj, bode vekomaj.

In ko ločitve pride čas,
Na razna pota žene nas:
Tu na! pobratim roko mojo,
Ti mi podaj desnico svojo,
Da srce zvesto, kakor zdaj,
Ostalo bode vekomaj.

Beseda dana — vez velja.
Ne zemlje moč, ne moč neba
In ne pekla ognjena sila
Vezi ne bode razrušila:
Saj srea zvesta, kakor zdaj,
Ostala bodo vekomaj.

Simon Jenko.

12. Slovenec sem.

Slovenec sem!
Tako je mati djala,
Ko me je dete pestovala;
Zatoraj dobro vem:
Slovenec sem!

Slovenec sem!
To jasna pamet v glavi,
To v sreči blagi čut mi pravi;
S ponosom reči smem:
Slovenec sem!

Slovenec sem!
Jaz ljubim očetnjavo,
Gorim za njeno čast in slavo;
Kar čutim, to povem:
Slovenec sem!

Slovenec sem!
Od zibeli do groba
Ne gane moja se zvestoba,
Da vsekdar reči smem:
Slovenec sem!

Jak. Gomilšek.

13. Vojaški novinci.

Kaj 'de začeti, fantje na sveti?
Cesar nas kliče v svojo službo.
Nič se bojmo, glasno zapojmo:
Vsaj nam Slovencem ne'de hudo.
Bistri in jaki bomo vojaki,
Znancem na domi dajmo slovo;
Kdo nas kol čuje, naj ne žaluje,
Vsaj nam Slovencem ne'de hudo.
Zemlja široka, Večnega roka
Varno nas vselej branila bo,
Fantje veselo v tujo deželo —;
Vsaj nam Slovencem ne'de hudo.
Kedar odišli, bodete sliš'li,
Da smo pokojni djani v zemljo;
V tej potreboči pros'te pomoči,
Da nam Slovencem ne'de hudo.

14. Pobič sem star še le 18 let.

Pobič sem star še le osemnajst let,
Cesar me hoče k soldatom imet'.
Kako bom soldat,
K' sem pobič premlad,
K' ne morem še puške držat'!

Pri fari zvonovi že milo pojo,
Od ljubih prijatlov jaz jemljem slovo.
Pa jemljem slovo,
Da Bog ve kako,
Nazaj me nikol' več ne bo!

Očka in mamka pa jokata se,
Ker vid'ta fantiče pre'blečene vse.
Pre'blečeni so,
Na vojsko gredo,
Nazaj jih nikol' več ne bo!

Bratec in sestra pa jokata se,
Od brateca preljub'ga ločujeta se.
Oj bratec ti moj,
Nikar ne žaluj,
Saj prideš tud' ti za menojo!

V kasarni sem hodil korajžen, vesel,
Sem puško zagledal, se jokati začel.
Oj srček ti moj,
Nikar ne žaluj,
Z veseljem zavriskaj, zapoj!

Narodna.

15. Popotnica vojaška.

Leži, leži ravno polje,
Po polji bela cesta gre;
Po cesti krepko stopajo,
Prelepi mladi fantje so.

Voj, hola! hola! fantje vi!
Kamo ste se namenili?
Se hočete podati od nas,
Ki ljubimo iz srca vas?

Zdaj z Bogom vsi prijatelji,
Vi bratje, sestre, stariši!
Na vojsko gremo zdaj za vas,
Mogočen vojvod kliče nas.

Slovenci zdravi in mladi
Smo urni, kakor glive, vsi:
Imamo srce ino moč.
Premagali bomo gredoč.

Veselo hočemo zapet',
V Boga zaupanje imet';
Pogumno bomo streljali,
Sovražniki pa bežali.

Le naj ropoče in bobni,
Iz tisoč topov naj gromi;
Naj kroglje križem švigajo,
Slovenci ne pobegnejo.

Pred nami pada vse okrog,
Za nas skrbi naš ljubi Bog.
Ne bode nas vlovila smrt,
Da b' ravno pekel bil odprt.

Mladenči srčni bodimo!
Bog Sabaot nas var'val bo:
Sovražnika požene strah
Pred nami, kakor veter prah.

A. M. Slomšek.

16. Tam za turškim gričem.

Tam za turškim gričem,
Tam je dost' fantičev,
K' se za nas vojskujejo,
K' se za nas vojskujejo.

Očka ljubeznjivi,
Saj vi niste krivi,
Da jaz moram bit' soldat,
Da jaz moram bit' soldat.

Oh, adijo očka,
Oh, adijo mam'ca,
Oh, adijo ljubi brat,
Saj se vid'no zadnjikrat.

Žena, tuja roka
Skrbi za otroka,
Mene več nazaj ne bo,
Mene več nazaj ne bo.

Tam so črni dimi,
Da se nič ne vidi,
Kamor krogla prileti,
Kamor krogla prileti.

Tam se nič ne smili
Oče svoj' mu sini,
Sin pa tud' očetu ne,
Sin pa tud' očetu ne.

Krogla priletela,
V srce me zadela
In me težko ranila,
In me težko ranila.

Narodna.

17. Oj ta soldaški boben.

Oj ti soldaški boben,
Ta bo meni vel'ki zvon;
Oj ta mi bo zazvonil,
Kadar jaz umerel bom.
Bom, bom, bom, bom, bom, bom,
Bom, bom, bom, bom, bom, bom,
Bom, bom, bom, bom, bom, bom,
Bom, bom, bom, bom, bom, bom;
Oj ta mi bo zazvonil,
Kadar jaz umerel bom.

Oj ta soldaška sablja,
Ta bo moja svitla luč;
Oj ta mi bo svetila,
Kadar jaz umerel bom.
Cin, cin, cin, cin, cin, cin,
— — — — —.

Oj ta zelena trata,
Ta le moj bo zadnji dom;
Oj tukaj bom počival,
Kadar jaz umerel bom.
Di-dre-di-dre-di-don,
— — — — —.

In ti gorenjski fantje
Bodo pokopali me,
Vsi bodo me spremili
Na zelene travnike.
Br-bom, br-bom, br-bom,
— — — — —.

18. Zima.

Nesrečna zima mrazi me,
Mrazi me, mrazi me.
In dolgo proč ne spravi se,
Spravi se.

Ovbe!

Ledeni kriv'c in sever še
Nemilostljivo brije me.

Ovbe!

Pod snegom zemlja skriva se,
In kakor mrlič taka je.

Ovbe!

Če solnce pa le iskre da,
Življenje zopet vse ima.

O da!

Po gorkem jugu pripelja
Spomlad se zopet pisana.

O da!

Spomlad veselo lice 'ma
In nam prijazno se smehlja.

O da!

Spet priletijo ptičice,
In k petju tudi vab'jo me.
Juhe!

Ko slišim mile pesmice,
Mi sili ukat srčice:
Juhe!

Bo prišla tudi kukov'ca
In z drevja glasno kukala:
Kuku!

Jaz čem pač hvalit' Stvarnika,
Ki zmiraj nas tak' rad ima.
Da, da!

J. Hašnik.

19. Pomlad.

Pomlad mila
Odklenila
Svoj veseli nam je raj.
Cvetje klije,
Radost sije,
Zeleni že vrt in gaj.

Zdaj le hiti
Vence viti,
Oj mladina! zdaj je čas.
Dan zbeguje,
Cvet vsahuje
Kmalu mine rožni kras.

Zraven tudi
Ne zamudi,
Poiskati dušni sad!
Pomlad ide,
Zopet pride,
A mladost je le enkrat.

A. Praprotnik.

20. Pomlad.

Sueg za to leto slovo je že vzel,
Hranil je starček svoj čamar vesel;
Zeb'ca zapela, s parne zletela:
Nis' me še mrazek ti vzel!"

Slišiš po gaji prepevati tam!
Ptički veseli spet prišli so k nam;
Kak' žvrgolijo, tebe budijo:
„Lepa nedolžnost le vstan'!"

Tamkaj po polji, po njivah povsod
Zgodaj prepeva škrjančekov rod;
Kvišk se podaja, lepo obhaja
Solnca veselega god.

Tamkaj, kjer solnce potoke srebri,
Pen'ca vesela na vrbi sedi;
Lepo prepeva in se ogreva,
Stvarnika svoj'ga časti.

Tebi priroda na smeh se drži,
Ona zdaj novo obleko dobi:
Trate zelene, rož'ce rumene,
Jako nas to veseli!

Črešnja vsa bela na griči stoji,
Gleda na breskvo, ki v vrtu cveti.
Vse razcveteno in omlajeno
Teb' se nasproti smeji.

Vse se zdaj giblje, veselo živi,
Cvetu na vsakem bučel'ca sedi.
Tam po ravnini, lepi ledini
Deček metulje lovi.

Tamkaj po solčnih goricah poglej,
Pridni pastirci kak' imajo raj;
Ovč'ke pasejo, lepo pojejo,
Hla! kak' juckajo zdaj!

Mnogo veselja res pomlad nam da,
Urno pa nas do poletja pelja;
Leto brž mine, tud' jesen zgine,
Zima nam roko poda.

Tak' bo minula tud' tvoja mladost,
Tak' spremenila življenja sladkost;
Vse bo minilo, vse se stemnilo,
Prišla bo smrtna britkost.

V. Orožen.

21. Zjutraj.

Solnce čez hribček gre,
Luna pa za gore;
Zvezdice presvetle
Se potope.

[: Drum-la, dru-la-di,
Drum-la, dru-la-di,
Drum-la, drum-la, drum-la,
Drum-la, dru-la-di.
Zvezdice presvetle
Se potope. :]

Solnce čez hribček gre,
Rožice se bude,
V rosi pa njih glave
Krasno blišče.

[: Drum-la, dru-la-di, itd. :]

Solnce čez hribček gre,
Ptičice žvrgole,
Žarkov se vesele,
K nebu lete.

[: Drum-la, dru-la-di, itd. :]

Solnce čez hribček gre,
Pesni v nebo done;
Rajati tudi sme
Moje srcē.

[: Drum-la, dru-la-di, itd. :]

M. Vilhar.

22. Zvečer.

Solnce je že utonilo
Žarki vzeli so slovo,
Mrak in megla pogrnila
Sta dolino in goro. —
Tihe so premile ptice,
Skrile so se v perjice,
Tam vise do zlate zore,
Zibljejo jih vejice.

Rosa pada na ravnine
Krčijo se rožice,
Zavijajo se v peresa
Da ne zmrzne srčice. —
Mesec blede žarke lije
Za oblake plavajoč,
Drage sestre, blage sanje
Spite sladko, lahko noč!

23. Mornar.

Ladja meni domovje,
Polje neskončno morje;
Klasi rumeni valovje,
Kadar ga žarki zlate.

Ladijo veter poriva,
Mokri odpira se tir;
Jasno nebo se odkriva,
Luči nešteti izvir.

Mnoga mi znana dežela,
Zemlje široke okrog,
Znana na nebu krdela —
Celi neskončni obok.

Boj silovito geslo
Sredi nemirnih vetrov;
Roka obrača mi veslo,
Gledam grob temnih valov.

Ladja hipoma plava,
Vstaja, odhaja vihar;
Čvrsta je moja postava
Zdrav in vesel je mornar.

24. Zdihljeji slepega.

Le enkrat bi videl, kak solnce gor gre,
Bi videl, kje luna, kje zvezde blišče;
Al' tema poskuša nad manoj si moč,
Al' tema poskuša nad manoj si moč,
Ne vem nič od dneva, obdaje me noč.

Le enkrat bi videl višnjevo nebo,
Zeleno planino in belo goro,
Le enkrat bi videl oblak nad menojo,
Bi vprašal ga glasno, jočeš se z menojo.

Le enkrat bi videl dolino in gaj,
Oh blagor! veselje, kdor vidi tu raj.
Le enkrat bi videl, kak cvetke cveto,
Méđ drugim, strup meni v prsih neso.

Le enkrat bi videl soseda oči,
Bi vprašal v očesih, kar srce taji.
Svet zá-me ni stvarjen, le grob si želim,
V grobu resnico in up zadobim.

25. Zvezda.

Tam za goro zvezda sveti,
Oj kak jasno se blišči!
Sveti zvezda, daj upreti
V tebe vsako noč oči.
Ti spominjaš me tak milo
Kaj za goro svetlo je,
Kaj za goro je cvetilo,
Kaj glasilo milo se.

Dekle, kakšna je danica,
Tak je bil nje duše žar,
Ljubeznivosti cvetlica
Srea kinčala oltar.
Pesme kot srebrne strune
Z njenih prs so zlivale,
B'le so vse ljubezni polne
Vsakega tolažile.

Tratenjak.

26. Sreče dom.

Kdor kolj pod milim nebom živi,
Vsakdo pač srečen biti želi,
Cesar na tronu, kmetič na polji
Prosi od Boga sreče po volji.
Tudi jaz je iščem križem sveta;
Kje nek' prebiva, kje je doma?

Tam, kjer cvetice krasne cveto,
Mislim, da sreči venec pleto;
Solnee pa rev'ce ves dan pripeka,
Kosec jim slednjič glav'ce poseka;
Koder pa smrtna kosa kosi,
Sreče ni prave, jok se glasi.

Z vrta na polje grem je iskat;
Tam se raduje kmetič bogat.
On si obilno žetev obeta,
Sreča pšenice venec mu spleta;
Toča prihruje, žito zdrobi,
Sreča veselja ž njive zbeži.

Ptice vesele, zelen je gaj,
Mislim, tu ima sreča svoj raj;

Zima prikima, ptice zbežijo,
Hribci pod mrzlim snegom ječijo;
Glasa veselja čuti ni več,
Gaj le žaluje, sreča je preč.

Kje neki ima sreča svoj dom?
Kdo mi pove, kje našel jo bom?
V čistem le srci ona kraljuje,
Sree nedolžno razveseljuje;
Sreča prebiva v sredi srea,
V srci poštemem ti je doma.

J. Virk.

27. Cvetoče drevo.

Ko gledam spomladi
Cvetoče drevó.
Veselja se smeje
Mi sree sladkó.

Vseh vrtov je slava
Vseh vrtov je kras,
Prepevajo ptice
Mu hvalo na glas.

Iz cveta buče
Nabirajo med,
Napravljajo 'ž njega
Nebeško si jed.

In v senči njegovi
Pozabi se trud,
Glavičici sivi
Prijazno je tud'.

Zatorej ko v gledam
Cvetoče drevó.
Veselja se smeje
Mi sree sladkó.

Matiža Valjavec.

28. Zadovoljnost.

Eno rož'co ljubim,
V mojem srci spi;
Koder grem, me spremlja,
Meni se smeji.
Dom nje pri otrocih
In v nebesih je,
Srea zadovoljnost
Rož'ci je ime!

V križih in težavah
Roko ji podam,
Doma in na poti
Jo za var'h'ajo 'mam;
Bogatin požrešen
Vlači vkup blago,
Men' je zadovoljnost
Ljubša, ko zlato.

Moja bogatija
Je le mir vesti,
Rožica na polji
Me modrost' uči;
Vsako drevee v cvetji
Me razveseli.
Zadovoljnost slajša
Pitje in jedi.

V sobi mi kraljevi
Zib'ka tekla ni,
Vendar v hiš'co mojo
Solnce prisvetli;
Tam, kjer mir prebiva,
Se pokojno spi,
Naj že bo na slami
Alj na pernici.

Ne bo rezan kamen
Groba oznān'val,
Pod napisom zlatim
Tudi ne bom spal;
Pa nad mojim grobom
Ljubi mir bedi,
Zvesta zadovoljnost,
Poleg mene spi.

Kadar že počivam
V smrtni postelji,
In moj duh trohljivo
Truplo zapusti:
Naj po mojem hribci
Rase rožmarin
In ven'c rožic milih
Meni za spomin.

J. Virek.

29. Lipa.

Lipa zelenela je
Tam v dišečem gaju,
S cvetjem me posipala;
Djal sem, da sem v raji,

Veje raztezavala
K nebu je visoko,
Meni pa je do srca
Segala globoko.

Ptičice je miljena
V senčico vabila:
Kadar ležal sem pod njo,
Me je ohladila.

Sedaj pa je revica
Skoraj ovenela;
Cvetje, perje ljubljeno
Zima je odvzela.

Spavaj, draga ljubica!
Večno ne boš spala;
Nova pomlad zelena
Novi cvet bo gnala.

Zopet bodo ptičice,
Ptičice presladke
Pesmice prepevale,
Pesmice pregladke.

Pa boš zopet lipica
V senco nas vabila,
Dragim svojim srčica
Miljeno hladila!

Bratje naši se hlade
Radi v tvoji senci,
Prsi, čela in glave
Opletaje z venci.

M. Vilhar.

30. Jaz pa pojdem.

Jaz pa pojdem na Gorensko,
Na to gornje Štajarsko.

Nihče drug ne pojde z mano
Kak te drobne ptičice.

Ptičke bodo prepevale
Vsaka svojo pesmico.

31. Oblakom.

Oj oblaki! kaj hitite
Tako brzno zrakom pot?
Mene tukaj pa pustite,
Šel bi z vami rad odtod.
Oj oblaki premileni!
Pomudite malo se,
Pri vas bit' je drago meni,
S seboj mene vzamite!

Al oblaki neprestano
Glubi za mileni glas,
Nepoznajo srea rano,
Rano, ktero čutim jaz:
S solznim okom vedno tražim
Domovine dragi sled,
Vender srea ne vtolažim
Ker ne morem jo dozret'.

Po dolinah se sprehajam,
Tira srea želja me;
V visočine rad zahajam,
Da bi jo zagledal kje;

To jedino tolažilo
V žalosti še zdaj imam.
Si zapojem pesem milo,
Da odmeva daleč tam.

Zato vsaj to prošnjo eno
Spolnite, oblaki, mi;
Ker ni z vami dovoljeno
Revežu se vzdignoti.
Nes' te seboj v daljne strane
Moj'ga petja žali glas,
Da spoznade sina rane
Majka „Slava“ vsaki čas.

V. Orožen.

32. Fantje.

Mi smo fantje skupaj zbrani
Pravi domačini vsi.

Pesem 'mo zapeli še,
Da naš glas po širom gre.

Krez doline, krez planine,
Krez zelene travnike.

Ta na Kranjsko, na Koroško.
Na slovensko Štajarsko.

33. Moje veselje.

Jaz vem za veselje, najslajše mi je,
Na svetu ni slajšega nikdar za me;
Veselje, katero u mislih imam,
Je, kadar s tovarši prepevati znam.

Zatoraj resnično povem,

Zatoraj resnično povem:

Črez petje radosti enake ne vem,

Črez petje radosti enake ne vem.

Če mene zadene kaj žalostnega,

Me najde pri pesmih pripravljenega;

Le malo zdihujem, premislim, kaj bo,

Tolažbo mi pesem spet daje sladko,

Zatoraj . . .

Če pride pa kako veselje do me,

Le ukanje glasno po srci mi gre;

Tovarše poiščem, objel bi cel' svet,

Si pesmice zlagam in pojem jih spet.

Zatoraj . . .

In ker sem tako le vesel'ga srca

U ptujščini, alj med prijatli doma,

Veselega radi imajo povsod —

Me vab'jo zdaj tukaj, me vab'jo drugod.

Zatoraj . . .

Zatoraj, dokler še kaj glasa imam,
Bom pel ino petja pustiti ne znam,
Še v smrti od pesmi slovā ne bom vzel,
Če srečno umerjem, bom tam še-le pel.
Zatoraj... *Dragotin Ferd. Ripl.*

34. Pastir.

Na hribu zelenem
Mi hiša stoji,
Okoli nje drevje
Prijetno cveti.

Tam v hlevu lesenem
Živino redim,
Na pašo jo gonim,
Veselo živim.

Na paši veselje
S piščalko imam,
In pesmice peti
Premile tud' znam.

Radujem se, pojem
Pri čredi vse dni,
Ko ptica v goščavi
Živim brez skrbi.

Najprvemu solnce
Mi bajto zlati,
In prvemu potok
Mi žejo gasi,

Kaj tamkaj počnejo
V dolinah ljudje,
Kaj v tujih deželah,
Skrb mala mi je.

Na gorah visokih
Stanuje pastir,
Kjer vedno kraljuje
Tihota in mir.

Le včasih oblaki
Vojskujejo se,
In švigajo strele
In v dole lete.

Alj vendar se groma
In bliska požar
Sosedove hiše
Ogiblje vsikdar.

Na gorah visokih
Pri čredi vse dni
Se smejem in pojem,
Živim brez skrbi.

Janez Bilec.

35. Vesela pevka.

Kaj ne bila bi vesela,
Svojih pomladanskih dni?
Kaj bi pesmic ne zapela,
Enkrat le mladost živi.

Sladke ure mi tečejo,
Žalosti jaz ne poznam,
Kalne misli 'z glave vrejo,
Ako glas od sebe dam.

Kaj jaz vprašam po zakladih,
Ki jih bogatin ima?
Rajši pojem v letih mladih
Pesem srečno iz srca.

Tuja mesta in dežele
Malo mene mičejo,
Zadovoljnost, mir, veselje
V sreči le se najdejo.

In kdor srečo skrbno išče,
V daljnih krajih prek morja,
Solze iz očes si briše,
Ker povsod se goljufa.

In zato bom prepevala:
„Sreča v srci le živi!
Kje drugod bi je iskala,
Ko nikjer je najti ni.“
A. Perne.

36. Zvezde.

Tukaj gori se neznani
Vel'ki sveti sučejo.
Z lučjo solnea so obdani,
Krogle pote tekajo;
Zvezda zvezdi je sosedu,
Njih za nas števila ni;
Druga v drugo svetlo gleda,
Vsaka božjo čast gori.

Svetla cesta je razpeta
Čez neskončni neba zid;
Tam se vozi čast Očeta,
Viža pote zvezdnih rid.

Vse je kroglo, vse se miga,
Vse od ognja sveti se;
Vse oznanja, da velika
Roka svet stvarila je.

Tvoje veličastvo, Večni!
Trume zvezd nam pravijo:
Kako bomo še le srečni,
Če mi k tebi pridemo!
Skoz' teh svetov svet bo pela
Naša duša stvarniku.
Vrhu svetov bo sedela,
Pela petje angeljsko.

U. Jarnik.

37. Zlati čas.

Oj zlati čas!
Oj zlati čas!
Minuta ki minila,
Ne bo se povrnila;
Kar časa zamudiš,
Ga vekomaj zgubiš.

Oj zlati čas!
Če mladih let je setev,
Bo v starih dobra žetev;
Če pridni bodemo,
Nam nikdar žal ne bo.

Oj zlati čas!
V mladosti kdor praznuje,
Na stare dni zdihuje;
Lenuhov brat je glad,
In potepuhov tat.

Oj zlati čas!
Le danes si pomagaj,
Na jutri ne odlagaj;
Ne veš, če doživiš,
Kar danes zamudiš.

Oj zlati čas!
Kdor čas svoj prav obrne,
Se s čednostjo ogrne;
Lepota sivih las
Je prav obrnen čas.

Oj zlati čas!
Življenje vse se trudi,
In časa ne zamudi,
Počivati sladko
Potem v nebesih bo.

38. Deklica in rožica.

Sprehajala tam po vrtu
Se jesen je deklica,
Žalovala, ko vsahnila
Lepa nje je rožica.

„Kje si ljuba rož'ca moja,
Ki cvetela si lepo,
Alj me bodeš zapustila?
Praša dekle žalostno.

Skrbno vselej sem ti stregla,
„In ljubila srčno te,
S čim, povej, sem te žalila,
Da zapuščaš vela me?“

„Nisi ti me razžalila“,
Pravi mila rožica,
„Ti prijetlica edina
Bila si mi, deklica.

Moji dnevi so minoli,
Nastopila že jesen,
Cvetje bo mi zamorila,
Položila v grob leden.

Deklica, lej, tudi tebi
Čas mladosti naglo gre;
Mlada leta, lepo lice
Bo minolo kmali te.

Zdaj še mlada kot cvetica
Razevetena tu stojš,
Sladko kakor jaz spomladi
Svoje mlade dni živiš.

Prehitela pa minljivost
Tebe bo, kot mene zdaj,
Cvetje ti bo umorila,
Odpeljala zlati raj.

Eno cvetje je, ki vzeti
Časa tir ne more ga, —
Le nedolžnost, čednost sveta
Večno zlati raj ima!⁴

Tak' je rož'ca govorila
In učila deklico, —
Svojo glavco je nagnila,
Položila v gredico.

A. Praprotnik.

39. Vinska trta.

Oj preljuba vinska trta,
Ti si veselje moj'ga srca,
Po Dravi si priplavala,
Na hribih si nasajena.

Oj preljuba vinska itd.
Od kmeta si pogrobana,
Od Jezusa požegnana.

Oj preljuha vinska itd.
Od fantov si okopana,
Od Jezusa požegnana.

Oj preljuba vinska itd.
Od dekličev si okoljena,
Od Jezusa požegnana.

Oj preljuba vinska itd.
Po zimi spiš, po let' cvetiš,
V jesen nam dober sad rodiš.

Oj preljuba vinska itd.
Če vinska trta sad rodi,
To moje srce veseli.

Narodna.

40. Napitnica.

Jeruzalem, kjer sladko vince raste,
Gorica sem in tje, gorica sem in tje;
Veseli je, kdor sladko vince pije,
Če le ga piti 'ma, če le ga piti 'ma.

Prijatelj moj, le pijmo sladko vince,
Ki nam ga daje Bog, ki nam ga daje
Bog;

Te gremo mi, kdaj bo ruđeče lice
Veseli vsi domó, veseli vsi domó.

Narodna.

41. Napitnica.

Veselimo se bratje,
Da se vidimo,
Žalost nas obhaja,
K'dar se razidemo.
Ta vesela tovaršija
Ne nehaj nikoli,
Naša Štajerska dežela
K temu ne privoli.

Prelepo ime I!
Bog te naj živi,
Vzami kup'co v roke,
Žlahtno vince pij!
Le ga piti in zavžiti itd.
Dosti let dočakati.

Narodna.

42. Kolospev.

Zapeli bomo kolospev
Da bode vsak vesel.
Povzem'no glase svoje
Vsa družba naj zapoje
Veseli kolospev.

Vesolja dost' na svetu je
In lahko najde se;
Med seboj ga imamo,
Če kako pesem znamo
Ki prav vesela je.

Ko pa imamo vinčeece,
Smo bolj veseli še;
Zatoraj hoč'mo peti
In kup'ee v roke vzeti,
Le naj okroglo gre.

Na zdravje l. našega
Naj kup'ca ta velja;
Vse dobro ti želimo
Na tvoje zdravje pijmo,
Sam Bog ti naj ga da.

Bogu se zahvalimo še,
Ki dal je vinčeece;
Ker vinček da veselje,
Zato so naše želje,
Da bi ga pili še.

43. Gorenška zdravica.

Bratci veseli vsi, tralala, tralala!
Pesem zapojmo mi, tralala!
Od vina sladkega
Ko solnce čistega, tralala itd.

Glažke naližmo si, tralala,
Vince zdaj pijmo vsi, tralala.
En glažek al pa dva,
To nam korajžo da, tralala itd.

Kadar pri miz' sedim, tralala,
Glažek v roki držim, tralala.
Si srce mi smeji
V veseli družbici, tralala itd.

Kadar pa vinca ni, tralala,
Takrat me vse boli, tralala.
Vince mi zdravje da,
Ker moč v sebi 'ma, tralala.

Kadar pa dnareev ni, tralala,
Kaj pa nas to skrbi? tralala.
Saj „virt“ še krajdo 'ma, —
Bratci le pijmo ga, tralala.

Gorenjska.

44. Napitnica.

Bog nam živi gospodarja,
Ki nam sladko vince daja;
Men' pa vse jedno je,
Men' pa vse jedno je,
Imam dnarcev alj pa ne.

Bog nam živi gospodinjo,
Ki nam sladko vince daje,
Men pa vse jedno je itd.

Bog nam živi vse po hiši,
Ker njim čast in slava sliši.
Nam pa vse jedno je,
Nam pa vse jedno je,
'Mamo dnarcev alj pa ne.

Narodna.

45. Zdravica prijateljem.

Preljubi moji bratje vsi: živijo!
Nam vsem se srce veseli: živijo!
Nam vsem se srce veseli,
Da dnes smo prišli skupaj vsi:
Živijo! živijo!

Mi smo prišli dnes skupaj vsi itd.
Da sladko vince pijemo itd.
Da sladko vince pijemo.
Si našo moč ponovimo.

En glažek vinca bom nalil itd.
Na zdravje vseh ga bodem pil itd.
Na zdravje vseh ga bodem pil.
Za vas pa drugih več nalil.

Na zdravje vseh prijateljev itd.
Kteri so tu, alj niso tu itd.
Kteri so tu, alj niso tu;
Če le nas s srca ljubijo.

In salutem omnium: vivant!
Praesentium, absentium: vivant!
Praesentium, absentium,
Ex corde nos amantium
Vivant, vivant!

Bog vince je zato vstvaril itd.
Da bi ga vsaki zmerno pil itd.
Da bi ga vsaki zmerno pil,
Boga pri tem ne pozabil.

In kedar pride zadnji čas itd.
In bode prišla smrt po nas itd.
In bode prišla smrt po nas;
Še takrat peli 'mo na glas:
Živijo! Živijo!

46. Prememba.

Kdo bi zmirom tužen bil?
To ne more biti,
Bog je pamet mi delil,
Tužnost razporediti.
Pride čas, da se solzim,
Rajši pa se veselim,
Kakor znam si kratim čas;
Kaj to mika vas? —

Kdo bi zmirom bil vesel?
To ne more biti! —
Kdo bi tudi zmirom pél,
Žalost mora priti;
En čas voljno potrpi,
Preveč pa se ne solzim,
Iščem spet si kratek čas,
Kaj to mika vas? —

Kdo bi zmirom vodo pil?
To ne more biti! —
Zdravje lahko bi zapil,
Znal bi oslabiti;
Grešni svet je utonil
Vodo nam je pokazil,
Toraj se mi gabi včas',
Kaj to mika vas! —

Kdo bi zmirom vince pil?
To ne more biti! —
Bog je vinčeece delil
Zdravje nam trditi;
Če ga piješ pametno
Zdravje ohranilo bo;
Jaz ga tudi pijem včas,
Kaj to mika vas? —

Kdo bi zmirom bil doma?
To ne more biti!
Želja moj'ga je srečá :
Med prijatle iti.
Nič doma ne zamudim,
Tud' krivice ne storim,
Iščem v tujš'ni kratek čas;
Kaj to mika vas? —

Vse na zemlji se zmeni,
To že mora biti;
Božja volja to stori,
Glasno nas učiti:
Da bo prišla temna noč,
Nam več delat ne bo moč,
Pride večnost, mine čas,
To naj mika nas! —

Dragotin Ripäl.

47. Šentjanžvec.

Ljubezen večna vstvar'la vse,
Ljubezen nas živi,
Po bratovsko ljubiti se
Svet Janez nas uči.

Pijmo Šentjanžveca,
Da bo prav srečno
Življenje vsakega
Zdaj in na večno.

Ljubezni srčne vinčice
Za zdravje že velja,
Zatorej blagoslovi se
In nam se piti da. Pijmo itd.

Janezu se strup je dal
In ni onesrečil ga.
Da nam tud' hasni ta bokal
Naj bo zdravica ta. Pijmo itd.

Veselje le med nami je,
Se žalost nas boji,
Prijaznost nas objema vse.
Svet' Janez jo krepi. Pijmo itd.

Se snidejo prijatelji
Prav dobre volje bit',
Tud' morajo v začetku si
Zdravico to napit'. Pijmo itd.

In kadar jemljejo slovo,
Ne sme pozabit' se,
Ko že roke podajajo
Napit' zdravico še. Pijmo itd.

KAZALO.

	Stran
Bog ohrani, Bog obvari	3
Jaz vem za deželo,	5
Tihla luna jasno sije,	6
Domovina mili kraj!	7
Iz stolpa sem mi zvon doni,	8
V dolinci prijetni je ljubi moj dom,	9
Kdor ima srce,	10
Še enkrat v mojem življenju	11
Oj dolina domovina	12
Čuj! junaški Slave sin,	13
Naj čuje zemlja in nebo,	15
Slovenec sem!	16
Kaj de začeti, fantje na sveti?	17
Pobič sem star še le osemnajst let,	18
Leži, leži ravno polje,	19
Tam za turškim gričem,	21
Oj ti soldaški boben,	22
Nesrečna zima mrazi me,	24
Pomlad mila	25
Sneg za to leto slovo je že vzel,	26
Solnce čez hribček gre,	28

Solnce je že ntonilo	30
Ladja meni domovje,	31
Le enkrat bi videl, kak solnce gor gre,	32
Tam za goro zvezda sveti,	33
Kdor kolj pod milim nebom živi,	34
Ko gledam spomladi	35
Eno rož'co ljubim,	36
Lipa zelenela je	38
Jaz pa pojdem na Gorensko,	40
Oj oblaki! kaj hitite	41
Mi smo fantje skupaj zbrani	42
Jaz vem za veselje, najslajše mi je,	43
Na hribu zelenem	44
Kaj ne bila bi vesela,	46
Tukaj gori se neznani	47
Oj zlati čas!	48
Sprehajala tam po vrtu	50
Oj preljuba vinska trta,	52
Jeruzalem, kjer sladko vince raste,	53
Veselimo se bratje,	54
Zapeli bomo kolospev	54
Bratci veseli si, tralala, tralala!	56
Bog nam živi gospodarja,	57
Preljubi moji bratje vsi: živijo!	57
Kdo bi zmirom tužen bil?	59
Ljubezen večna vstvar'la vse,	61

